

Het kwade
dat ik niet wil...

Vergeven

Waar mensen samen leven, gaan dingen mis. Evenzeer in het groot als in het klein. Om met jezelf en met elkaar weer verder te kunnen, moet je kunnen vergeven. Vaak blijkt dat daardoor de onderlinge band uiteindelijk versterkt wordt.

Het kwade dat ik niet wil

Mensen zijn innerlijk verdeeld. We doen het goede, maar niet ten einde toe. We zeggen ja maar het is ja en nee. De apostel Paulus had scherp oog voor deze menselijke eigenheid: “De goede wil ligt binnen mijn bereik, maar niet de goede daad. Ik doe niet het goede dat ik wil, maar het kwade dat ik niet wil” (Romeinen 7, 18-19).

Waar kunnen wij met ons kwaad terecht? We kunnen zeggen: gedane zaken nemen geen keer, we zullen zorgen dat het niet weer gebeurt. Maar neemt dit ons gevoel van schuld weg? Moeten we zo'n last bij ons blijven dragen?

Als er besef van schuld is, is vergeving mogelijk. Heel vaak tussen mensen, altijd door God. In de Kerk is vergeving door mensen verbonden met de vergeving door God. Jezus zegt tot de apostelen: “Als gij aan de mensen hun fouten vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven” (Matteüs 6, 14).

Vergeving ontvangt men. Die kan men niet eisen.

Vergeving ontvangen

Kinderen vechten soms. Ze meten vooral hun fysieke krachten aan elkaar. En het spel eindigt als de een de ander in de greep houdt. Dat duurt tot die ander roept: “Genade!”

Het betekent: ik ben nu van jou afhankelijk, verleen mij genade. Zo is het met vergiffenis. Je kunt schuld bekennen en vragen om vergeving. Vergeving is genade.

Vrijpraak en vrede

Niets menselijks is ons vreemd. Ik doe niet het goede dat ik wil, maar het kwade dat ik niet wil. Het kwade blijft een voortdurende bedreiging. De Kerk heeft weet van het besef van het tekortschieten. Daarom beginnen vieringen altijd met een schuldbelijdenis. Het is als voeten-vegen voor je binnengaat. De oproep klinkt: “Belijden wij onze zonden, bekeren wij ons tot God.” Daarna zeggen allen: “Ik belijd voor de almachtige God en voor allen die hier aanwezig zijn, dat ik gezondigd heb.” Het is het belijden van schuld voor God en mensen, waarna gebeden wordt om vrijpraak en vrede.

Vergeving verlenen

Soms vraagt een ander ons om vergeving en we denken dan in wrok: “Hij heeft mij iets vreselijks aangedaan en nu moet ik hem vergeven? Dat gaat tegen mijn gevoel in.” Maar met een gebaar kun je duidelijk maken dat je geen wrok meer koestert en dat je de relatie wilt herstellen. Dan gaat vergeving niet alleen over de ander, maar ook over jezelf. Het is het loslaten van de pijn en het onrecht uit het verleden dat je nog met je meedraagt.

Dood en leven

Het kwaad maakt ons los van mensen en verwijdt ons van God. In de bijbel wordt dit ook ‘de dood’ genoemd. We horen dit ook in het verhaal van de goede vader. Zijn (verloren) zoon keert op zijn schreden terug naar huis en vraagt om vergeving. Maar de vader zegt: “Laten we eten en feestvieren, want deze zoon van mij was dood en is weer levend geworden, hij was verloren en is teruggevonden” (Lucas 15, 23-24).

Als gelovige mens beseffen we dat als de wegen van de mens duister zijn, de mens zich ook verwijdt van God, die licht is en in wie geen spoor van duisternis is (I Johannes 1, 5).

Opbiechten

Bij God kunnen wij met ons kwaad terecht. Zo kunnen we bidden: God, vergeef ons onze schuld, zoals wij elkaar vergeven (Matteüs 6, 12).

Als bijzonder teken van vergeving kent de Kerk de biecht. Het is het sacrament van boete en verzoening. We bekennen schuld. Wij zijn ontspoord op de weg van God en medemensen. We biechten op en vragen om vergeving. Zo kun je bevrijd worden en je leven tegen-de-dood-in weer hernemen. We bekeren ons als het ware weer tot onze doop. Hierin begonnen we een nieuw leven. We ontvingen daarin van Godswege een groot voorschot op liefde en vergeving. Doopsel tot vergeving van zonden.

Er is onderscheid tussen de daden en de aanrichter ervan.
Slechte daden moeten we afwijzen, maar niet de dader als mens.
Met een volgende daad kan de ander zich een vriend tonen.
(Dalai Lama)

Door te vergeven open je de deur voor iemand, die met handen en
voeten aan het verleden is geketend. Hij kan de ketenen verbreken,
teruglopen naar de deur en een nieuwe toekomst instappen.
(Bisschop Desmond Tutu)

Als iemand te laat komt, hoef je niet over vergeving te spreken.
Vergeven gaat per definitie over het onvergeeflijke.
(Victor Chan, De kunst van het vergeven)

God maakt zich in zijn almacht zo klein.
En dan: 'Vergeef hen want ze weten niet wat ze doen.'
Dat ik vergeven ben. Wat je ook hebt gedaan,
voor God maak je altijd deel uit van die kring rond het kruis.
Ik word vergeven.
(Willem Jan Otten, schrijver van Braambos, Kleine tragedie van de vergeving 2004)

Als de ander die mij gekwetst heeft zich nog in mijn hart bevindt,
dan wroet ik verder in mijn wonde.
(Anselm Grün)

U, God, danken wij, want temidden van een mensheid die verdeeld is door onenigheid en tweespalt, ondervinden wij dat Gij ons hart ombuigt en bereid maakt tot verzoening.

Uw Geest immers beweegt het mensenhart, zodat vijanden weer met elkaar in gesprek gaan, tegenstanders elkaar opnieuw de hand reiken en volkeren elkaar trachten te ontmoeten.

Aan U is het te danken dat door de wil tot vrede twisten worden bijgelegd, haat door vergeving wordt overwonnen en wraak wijkt voor vergiffenis.

(Eucharistisch Gebed VIII voor de verzoening)

Het vieren van verzoening

Liturgische Handreikingen bisdom van Breda
Breda, 1996

Werkmap Jaar van verzoening en vergeving

Bisdom Roermond, Roermond, 2005

En vergeef ons onze schuld, brieven aan mijn petekind

Mgr. A. van Luyn, Rotterdam, 2001

Het sacrament van de biecht

Communio 29 (2004) maart-april

Boete en Verzoening

Pastorale handreikingen aartsbisdom
Utrecht, Utrecht, 2006

Gaan zien:

Toneelstuk Braambos

Willem Jan Otten (2004)

Een uitgave van het bisdom van Breda

I www.bisdombreda.nl

E secretariaat@bisdombreda.nl

T 076 5223444

bisdom van breda